1850. N°. 89.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 22 JULIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 20 Julij.

Het Examen van de Leerlingen van het Stedelijk Gymnasium heeft plaats gehad op den 13, 15, 16 en 17 dezer, ten overstaan van HH. Curatoren, die zich zoowel door eigen onderzoek als door de ondervraging van de Onderwijzers in de verschillende vakken overtuigd hebben van den voortdurenden goeden gang van het Onderwijs aan deze meer en meer in bloei toenemende Inrigting. Na den afloop zijn de meeste Leerlingen tot hoogere Klassen bevorderd; terwijl ook nog aan sommigen van dezelve, die gedurende den ganschen Cursus het meest in vlijt en oppassendheid hadden uitgemunt, Prijzen zijn toegekend, die bij gelegenheid der openbare Promotie, te houden op Maandag den 2den September, zullen worden uitgereikt.

— De lijst der hoogstaangeslagenen in de Provincie Zuid-Holland, welke tot leden der Eerste Kamer van de Staten-Generaal kunnen benoemd worden, bevat 187 namen. De hoogste aanslag is ƒ14,426 (Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden), de naast daarbij komenden ƒ4,260 (de Heer L. F. de Bruyn te Rotterdam) en ƒ4,160 (C. L. Baron van Wykersloot van Schalkwijk te Oegstgeest); de laagstaangeslagene ƒ791.

Die in Noordbrabant bevat 132 namen. De hoogste aanslag is ƒ1,964 (de H. P. Dries) en de laagste ƒ290.

Die in Noordholland bevat 158 namen. De hoogste aanslag is ƒ4,215 (de Heer W. P. Barnaart van Bergen) en de laagste ƒ858.

Die in Zeeland bevat 53 namen. De hoogste aanslag is ƒ1543 (de Heer A. Vader) en de laagste ƒ433.

Die in Utrecht bevat 50 namen. De hoogste aanslag is ƒ2,564 (de Heer W. R. de Heus) en de laagste ƒ654.

Die in Friesland bevat 81 namen. De hoogste aanslag is ƒ6,070 (Jonkh. G. R. G. van Swinderen) en de laagste ƒ642.

Die in Overijssel bevat 71 namen. De hoogste aanslag is ƒ9,236 (Mr. J. D. C. Baron van Heeckeren van Wassenaer) en de laagste ƒ396.

Die in Groningen 62 namen. De hoogste aanslag is ƒ1,569 (de Heer J. F. Viëtor) en de laagste ƒ494.

Die in Drenthe bevat 28 namen. De hoogste aanslag is ƒ1,126 (Jonkh. A. W. van Holthe) en de laagste ƒ220.

Van Gelderland en Limburg zijn nog geene opgaven bekend gemaakt.

'sGRAVENHAGE, 20 Julij.

Het verslag der Commissie van Rapporteurs der Vereenigde Kamers, betreffende de wet, bij welke de Voogdij wordt geregeld van 's Konings Troonopvolger, blijkt dat een groot aantal leden met nadruk zijn teruggekomen op het vroeger geuit gevoelen, dat, door de voorgestelde regeling der Voogdij, aan de Koningin niet zoodanig standpunt is aangewezen, als waarop Zij, uit hoofde van hare verhevene waardigheid, en vooral als moeder, aanspraak kan maken. Zij bleven volhouden, dat de bepaling van het gemeene regt, volgens welke de voogdij der minderjarige kinderen van regtswege aan de langstlevende der ouders behoort, niet in die mate als hier het geval is, alleen voor de hoogst geplaatste vrouw in den lande krachteloos kan worden gemaakt. Verder gewaagde men van de moeijelijkheid, dat de Regent tevens Lid van den Raad van Voogdij was. De Koningin-Moeder zou dan in dien Raad niet meer de eerste plaats kunnen bekleeden.

Voorts is weder het bezwaar behandeld, dat het aantal personen, aan wie thans het Lidmaatschap van dien Raad zou worden opgedragen, te groot is. De Regering rekent op uitsterving. Maar juist tegen dit beginsel meent men zich ten krachtigste te moeten verklaren.

Zoo als de wet thans ligt, zouden juist die voogden, van wier doorzigt, bekwaamheid en vaderlandsliefde de beste diensten te verwachten zijn, aan den Raad kunnen ontvallen, zonder dat er anderen in hunne plaats wierden gesteld. Wat nog erger ware, de Raad zou zoodanige verliezen kunnen lijden, dat zijne zamenstelling in 't geheel niet meer aan het voorschrift der Grondwet beantwoordde. Het geval is bijv. denkbaar, dat de leden van het Koninklijk Huis daaraan ontvielen, terwijl de aanzienlijke Nederlanders nog allen in leven waren. Geheel de bepaling omtrent het uitsterven der voogden leidt dus tot ongerijmde gevolgen.

Vele leden volharden bij hunne meening, dat er leemten en gebreken in het opstel der wet worden gevonden. De gevoelens waren echter in dit opzigt verdeeld. Een deel dezer leden beweerde, dat bij de Grondwet alleen de politieke, of staats-regtelijke voogdij kon zijn bedoeld. De overigen begrepen daarentegen, dat de voogdij in haren geheelen omvang bij de wet behoorde te worden geregeld.

STATEN-GENERAAL.

VEREENIGDE ZITTING DER BEIDE KAMERS.

Zitting van Vrijdag 19 Julij.

In deze zitting, waarvan het voorzitterschap werd waargenomen door den Graaf van Limburg Stirum, is ontvangen eene missive van den Heer Groeninx van Zoelen, houdende kennisgeving, dat hij ten gevolge van ongesteldheid, verhinderd wordt de vergadering bij te wonen.

Is ontvangen eene missive van den Minister van Justitie, waarbij naar aanleiding van het algemeen verslag over het ontwerp van wet tot regeling der voogdijschap, aan de vergadering nog eenige nadere wijzigingen in dat ontwerp worden voorgedragen. Die wijzigingen zijn de volgende: 1°. in de overwegingen zijn de woorden *Onzen Troonopvolger* veranderd in *Onzen beminden zoon en vermoedelijken Troonopvolger Z. K. H. Willem, Nicolaas, Alexander, Frederik, Karel, Hendrik, Prins van Oranje.*

2°. Art. 15 *nopens de jaarlijksche verantwoording van de inkomsten der Kroondomeinen* wordt uit het ontwerp gelaten; en

3°. Art. 17 na 16, wordt veranderd als volgt: *Alle regtsvordering betrekkelijk de verrigtingen dezer voogdij verjaart met 10 jaren, te rekenen van den dag der meerderjarigheid of van het overlijden des minderjarigen Konings vóór de bereiking der meerderjarigheid.*

De Voorzitter geeft in overweging, of ten gevolge van deze wijzigingen, ook eenig lid eene nadere overweging van het ontwerp in de afdeelingen verlangt, dan wel of men de beraadslagingen onmiddelijk wil houden.

Daar niemand een nader onderzoek verlangt, worden de beraadslagingen over het ontwerp van wet tot regeling van het voogdijschap geopend.

Geen der leden vraagt het woord.

De Minister van Justitie moet bekennen, dat hij dergelijk stilzwijgen niet had verwacht. Hij had zich voorbereid, om op de bedenkingen te antwoorden. Thans wordt hem daartoe geene gelegenheid gegeven. Wat staat hem te doen? In de memorie tot toelichting heeft hij de leidende regelen, bij het zamenstellen van dit ontwerp blootgelegd, en bij de aanbieding die regelen in eene uitvoerige rede uiteengezet en in eene breede memorie van beantwoording de hoofdbeginselen van het wetsontwerp andermaal ontwikkeld. Hij gelooft echter, dat zijn pligt medebrengt, om nog eenige hoofdbedenkingen op te nemen, die blijkens het algemeen verslag bij velen nog overgebleven zijn. Hij doet dit met weinig bemoediging, omdat hem het stilzwijgen, dat men in acht neemt, doodend toeschijnt. Maar hij durft met vertrouwen het woord voeren, omdat hij, ook na op nieuw in stilte het onderwerp aandachtig te hebben overwogen, steeds de overtuiging is blijven koesteren, dat het stelsel der Regering dat der waarheid is en dat het dan ook daaraan zal zijn toe te schrijven, dat er bij het ontwerpen van deze voordragt tusschen al die geroepen waren, daarover een oordeel te vellen, wat de hoofdbeginselen betreft, de meest mogelijke eenstemmigheid heeft geheerscht. Er waren blijkens het algemeen verslag voornamelijk drie punten, die nog tot vele beschouwingen aanleiding gaven.

In de eerste plaats heeft men aangemerkt, dat de Regering bij de vaststelling van dit ontwerp van een verkeerd standpunt was uitgegaan en dat zij de artt. 36 en 37 der Grondwet verkeerd had opgevat; dat de Grondwet alleen eene politische voogdij zou bedoeld hebben en voor het overige de bepalingen van het Burgerlijk regt behoorden te gelden, volgens welke de voogdij der minderjarige kinderen van regtswege aan de langstlevende der ouders behoort enz. Daarna bestrijdt de Minister het bezwaar, dat de regten der moeder miskend zouden zijn, en beweert dat het de uitvoering eener stellige bepaling der Grondwet geldt.

Verder verdedigt de Minister het groot getal voogden en zegt ten slotte, dat hij met de meeste onvooringenomenheid de drie hoofdbezwaren heeft nagegaan. Gevoel van pligt heeft hem daartoe geleid; de behandeling van dit wetsontwerp was voor hem eene hoogst moeijelijke taak. Vele personen en teedere belangen zijn in de zaak betrokken. Het is uiterst moeijelijk alles te wikken en te wegen, aller belangen en wenschen te vereenigen, door geen woord te hinderen of te kwetsen. Welke ook de uitslag zij dezer beraadsla-

gingen, hij zal dien met kalmte verbeiden, overtuigd gelijk hij is, dat hij daarbij het algemeen belang voor oogen heeft. Dit meent hij echter ten besluite te moeten zeggen, dat wanneer de beslissing van de meerderheid mogt leiden tot de niet-aanneming van dit ontwerp, hij dan beducht is dat het niet mogelijk wezen zal aan het grondwettige voorschrift te voldoen, om nog bij het leven van den Koning eene wet nopens de voogdijschap tot stand te brengen, ook omdat het moeijelijk voor den Koning zijn zal mede te werken tot vaststelling der keuze van voogden voor den minderjarigen Koning.

De Heer Poortman heeft daarop nog het ontwerp bestreden en wordt door den Minister beantwoord, hetgeen Spr. in bijzonderheden nader ontwikkelt.

De Minister van Justitie dankt den Spr., dat hij het met hem eens is, dat, daar waar de Grondwet spreekt, het burgerlijk regt zwijgt. Doch hij wederlegt den spr. ten aanzien van zijne verdere beweringen.

Niemand meer het woord vragende, worden de beraadslagingen gesloten.

Bij hoofdelijke stemming wordt het ontwerp *verworpen* met 59 tegen 21 stemmen; zullende mitsdien de Koning eerbiedig worden verzocht dit ontwerp in nadere overweging te nemen.

Voor hebben gestemd, de Heeren: Tonckens, van Heloma, van Pallandt, Blankenheym, de Jonge van Ellemeet, van Zuylen van Nyevelt, Régout, van Lidth de Jeude, Lotsy, 't Hoofd, van Naamen, Smit, Corver Hooft, Engelkens, Storm van 's Gravesande, van Beeck Vollenhoven, Heemskerk, van Ryckevorsel, van Welderen Rengers, van Voorst en de Voorzitter (van Limburg Stirum).

Tegen hebben gestemd, de Heeren: Borret, Sloet tot Oldhuis, van Hasselt, Boxman, van Hoëvell, Bots, Dommer van Poldersveldt, Slicher, Duymaer van Twist, Cost Jordens, van Walcheren, Hoffman, de Man, van der Linden, Insinger, Wichers, Reynders, de Moraaz, Engelen, Groen van Prinsterer, Lambrechts, van Eck, Verhey van den Boogaerd, Wintgens, Winterbergh, de Lom de Berg, Wynaendts, van Dam van Isselt, Schiffer, Boreel, van Mierlo, Backer, de Monchy, Jespers, Martens van Sevenhoven, van Heeckeren van Enghuizen, van Swinderen, van Nispen van Pannerden, Lichtenvelt, Luyben, van Nispen van Sevenaer, Meeussen, Donker Curtius, de Fremery, Dirks, van Tacts van Amerongen, Dullert, Leclercq, van Meurs, Bosch, Westerhoff, Schooneveld, van Doorn, ter Bruggen Hugenholtz, Gevers van Endegeest, van Heemstra, Poortman, van Heiden Reinestein en van Hall.

(Er waren alzoo 27 leden afwezig).

Nadat de Voorzitter het genomen besluit had kenbaar gemaakt, vraagt de Minister van Justitie het woord. In naam des Konings zegt hij de Vergadering dank voor de medewerking die zij verleend heeft en die geleid heeft tot de vaststelling van de wet nopens het Regentschap; en tevens geeft hij kennis dat de Koning het niet noodzakelijk oordeelt deze Vereenigde Vergadering, die hare taak vervuld heeft, verder bijeen te houden; zoodat die vergadering wordt gesloten.

Na lezing en goedkeuring van de notulen van de zitting van heden, gaat de vergadering uiteen.

AMSTERDAM, 21 Julij.

Woensdag namiddag is van 's Rijks werf alhier met het beste gevolg te water gelaten, het linieschip Tromp van 74 stukken.

— In de vergadering der Kommissie tot regeling van het 2de Nederlandsch letterkundig Kongres, op den 11den dezer te Amsterdam gehouden, is het programma vastgesteld, der vergaderingen, die het Kongres op 16, 17 en 18 Sept. e. k. zal houden in het gebouw der maatschappij *Felix Meritis*.

Als sprekers of inzenders van stukken vermeldt het programma de navolgende Heeren, met bijvoeging van de door hen gekozene onderwerpen ter behandeling:

Voor Maandag den 16den *Julij.*

Dr. F. A. Snellaert, (Gent). »Over het werkdadig aandeel, dat Hollanders en Vlamingen, in het ontwikkelen van Vaderlandschen zin en van Vaderl. Letterkunde, wederzyds in Zuid- en Noord-Nederland genomen hebben."

Prof. Mr. Martinus des Amorie van der Hoeven, (Amsterdam). »Over de vraag: of er gegronde hoop bestaat, dat Nederland zijnen voormaligen roem, in de beoefening der Wetenschappen, herwinnen zal?"

Hendrik Conscience, (Antwerpen). »Over de noodzakelykheid der nauwere verbroedering tusschen Holland en Vlaemsch Belgie."

De Baecker, (St. Winox-Bergen). »La Flandre maritime de France avant et pendant la domination romaine."

J. Kats, (Brussel). »Over het bydragen tot de handhaving, opbeuring en den bloei van Nederlandsche Tael- en Letterkunde."

Dr. W. G. Brill, (Zutphen). »Over de Werkwoorden in onze taal, die het hun oorspronkelijk eigen karakter van intransitieve werkwoorden afleggen (*Deponentia*)."

P. Lanssens, (Conckelaere, West-Vlaenderen). »Kort taelkundig Onderzoek naar de bevolkers van Oost- en West-Vlaenderen."

Voor Dingsdag den 17den *Julij.*

L. A. te Winkel, (Buitenpost, Friesland). »Plan ter zamenstelling van een Algemeen Nederl. Woordenboek."

Michiel v. d. Voort, (Brussel). »Over de wenschelijkheid, dat de vervaardiging van een volledig Nederlandsch Kunstwoordenboek die van het Algemeen Nederl. Woordenboek voorafga."

Dr. A. de Jager, (Rotterdam). »Over het belang van de kennis der Idiotismen onzer taal, en hetgeen aan die kennis nog ontbreekt."

J. van Dam, Thz., (Woerden). 1°. »Tot meer volkomene zamenstelling van het besproken algemeen Nederduitsch woordenboek [diende men], zoo mogelijk voor elke groote stad en omstreken, een correspondent te benoemen, om de aldaar eigenaardige woorden te verzamelen." — 2°. »Hoe is een geregelde en min kostbare weg te openen tusschen de Vlaamsche en Hollandsche Letterkundigen, ter wederkeerige toezending van boekwerken en manuscripten?"

Dr. H. A. Callenfels, (Oostburg), »Taalkundige bedenking over de spelling der bastaard-woorden."

Mr. Is. da Costa, (Amsterdam). 1°. »Over het wenschelijke van een gemeenschappelijk overleg tusschen Zuid- en Noord-Nederland, op het stuk van spelling." — 2°. »Over de middelen, om zich te verstaan ten aanzien van een plan tot zamenstelling van een Geographisch-Antiquarisch Woordenboek voor de beide afdeelingen, naar aanleiding van hetgeen daaromtrent besproken is bij het Prov. Utrechtsch Genootschap."

D. J. ten Zeldam Ganswyk, (Dordrecht). 1°. »Over pogingen, bij 's Lands bestuur aan te wenden, tot voorziening in de gebreken, welke onze administratieve taal- en schrijfwijze voortdurend aankleven." — 2°. »Over het vraagpunt, of, in het belang van kunst en wetenschap, niet bij de hooge Regering zou kunnen bevorderd worden, dat de verzending en het gebruik van boeken kunstwerken, boekenlijsten, muziekpapier, tijdschriften enz., en in het algemeen al wat onder den *Nederlandschen Boekhandel* kan worden begrepen, *aan geene belasting onderhevig* verklaard worden." — 3°. »Over de regeling der betrekkingen tusschen de uitgevers en schrijvers in Nederland." — 4°. »Of bezitters van belangrijke administratieve, statistieke en staathuishoudkundige bijdragen tot onze geschiedenis, inzonderheid van de jaren 1815—1830, niet van wege het Kongres zouden kunnen uitgenoodigd worden, om die bijdragen publiek te maken."

D. J. de Beer Poortugael, (Delft). »Over J. van Damme; zijne levensschets en eene korte proeve zijner gedichten."

Voor Woensdag den 18den *Julij.*

A. van Lee, (Amsterdam). »Over meerdere verzekering van het Letterkundig eigendomsregt, als een middel tot bevordering van den bloei der Nederlandsche Letterkunde." — 2°. »Over de wenschelijkheid van een gemakkelijker gebruik der openbare boekerijen." — 3°. »Over maatregelen, ter verbetering van volksgezang en tooneel."

Mr. J. C. Voorduin, (Utrecht). »Eenige mededeelingen, betrekkelijk tot de beoefening van de geschiedenis van het regt in Nederland."

Dr. M. P. Lindo, (Arnhem). »Over de oprigting van eene vertalers-vereeniging."

Dr. P. Scheltema, (Amsterdam). »Over de belangen van het Nederlandsche archief-wezen."

Sleecx, (Brussel). »Over het Nederlandsch tooneel."

Behalve deze verrigtingen zullen nog rapporten worden uitgebragt, betreffende het algemeen Nederlandsch woordenboek, door de Heeren Prof. Bormans (Luik), Prof. Cracco (Kortrijk), Prof. David (Leuven), P. van Duyse (Gent), Ecrevisse (Eecloo), Dr. Halbertsma (Deventer), Prof. A. des Amorie van der Hoeven (Amsterdam), Dr. de Jager (Rotterdam), Dr. Snellaert (Gent), en J. A. Alberdingk Thym (Amsterdam); welke Heeren daartoe door het eerste Kongres waren uitgenoodigd; — en betreffende de regeling der belangen van den Noord- en Zuid-Nederlandschen boekhandel, door de Heeren Suringar (Leeuwarden), Schreuder (Maastricht), Baron de Saint-Genois en Dr. Snellaert (Gent), Schleijer (Amsterdam), Dr. Nyhoff (Arnhem) en Delecourt (Brussel), aangezocht door het eerste Kongres, om zich tot dat einde in Kommissie te stellen.

Terwijl voorts nog bijdragen zijn toegezegd, door of van wege Mevr. van Ackere, geb. Doolaeghe, van Dixmuiden; de Heeren Prof. P. van Genabeth en S. J. van den Bergh, van 's Gravenhage; Dr. B. ter Haar en Dr. M. S. Polak, van Amsterdam; J. Kisselius, van Dordrecht; Prudens van Duyse, van Gent; F. W. Bevers, van Gemert, en P. W. Quack, uit Stuttgart.

De zittingen, die ten 10 ure 's voormiddags zullen aanvangen, zullen, met eene rustpoos van 12 tot 1 ure, tot 's namiddags 3 ure duren. In de eerste zitting zal, na het openen van het Kongres, een bureau tot leiding der vergaderingen worden benoemd, bestaande uit Voorzitter, twee Ondervoorzitters en twee Secretarissen; terwijl de Kommissie tot regeling alsdan zal aftreden. Deze Kommissie bestaat, zoo als men weet, uit de Heeren Abm. des Amorie van der Hoeven, Voorz., J. A. Alberdingk Thijm, Secret., J. F. Schleijer, Penningm., Hugo Beijerman, J. Bosscha, Is. da Costa, B. ter Haar, J. P. Heije, J. de Bosch Kemper, H. J. Koenen, J. van Lennep en L. Roijer, die, benevens de Heeren G. A. van der Voort en J. R. Kemper, als gemagtigd van wege de maatschappij *Felix Meritis*, het programma hebben onderteekend.

Het lidmaatschap is tegen betaling van *f* 2.50, voor eene toegangkaart, verkrijgbaar. De leden kunnen kosteloos hunne dames de zittingen doen bijwonen.

Voorts heeft Z. M. de Koning, op door den Voorzitter ingediend verzoek, de vergunning verleend, tot bezigtiging door de Kongresleden, van het Koninklijk paleis aldaar en het Staats-Bestuur van het archief en der kamer van zeldzaamheden op het stadhuis, benevens den Hortus Botanicus, en voorts dat de buiten Amsterdam wonende leden, ook toegang hebben tot: 1°. 's Rijks marine-etablissement (Landswerf); 2°. 's Rijks museum; 3°. *Doctrina et Amicitia*; 4°. Leesmuseum; 5°. *Zeemanshoop*; 6°. *Natura Artis Magistra*; 7°. *Arti et Amicitiae*; 8°. *Zorgvlied en Harmonica* en 9°. het Park, zijnde n°. 1 en 9, benevens al het eerstgenoemde, ook toegankelijk voor de leden aldaar woonachtig.

Eindelijk worden de elders wonende leden van het Kongres uitgenoodigd tot de viering van het 50-jarig bestaan der *Hollandsche maatschappij van fraaije kunsten en wetenschappen*, op Zaturdag 21 September in het *Odeon*.

De nog overige feestelijkheden bij het programma bepaald; zijn: Dingsdag

17 September in de groote zaal van *Felix Meritis*, eene avondbijeenkomst der leden van het Kongres, opgeluisterd door de voordragt van dramatische en muzikale uitvoeringen, en Woensdag 18 September vriendschappelijk maal.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Julij.

De Commissie voor de in 1851 hier te houden groote Tentoonstelling heeft uit de aangebodene ontwerpen van het daarvoor op te rigten gebouw dat van den Heer Paxton gekozen, dat hij leveren zou voor 87,000 £, onder voorwaarde dat het gebouw na den afloop zijn eigendom zal zijn. Volgens dit ontwerp, zal aan het gebouw geen steen of kalk gebruikt worden. Het geheele gevaarte, ook het dak, zal rusten op en bijeengehouden worden door ijzeren kolommen en staven, zoodat van binnen geene muren of andere dergelijke steunsels noodig zijn. Al de stukken, waaruit het gebouw zal bestaan, zullen vooraf zoodanig vervaardigd worden, dat men ze slechts zal behoeven ineen te zetten. Van boven zal het geheel met glas bedekt zijn; maar tegen het te sterke zonnelicht zal, aan den zuidkant, voor dat glas eene katoenen stof, bij wijze van gordijn, gespannen worden. Voor de verversching en verkoeling der lucht in het gebouw zullen bijzondere toestellen aangewend worden. Het glazen dakwerk zal men zóó kunnen maken, dat de onderste takken der groote boomen, die men thans op de voor het gebouw bestemde plaats in Hydepark vindt, binnen in het gebouw vallen, en dus die boomen niet behoeven omgehakt te worden; maar de Heer Paxton acht het verkieslijk, die boomen tijdelijk weg te nemen, en wil ze voor 250 £ het stuk doen uitgraven, vervoeren en later op de vorige plaats weder planten, met uitzondering van zekere zeer hooge olmen.

— Alhier is van de Kaap de Goede Hoop, als geschenk voor de Koningin, een Schildpad aangebragt, die 179 jaren oud is, en zeer gemakkelijk met een man op den rug beladen, voortwandelt. Hij leeft van pompoenen.

BELGIË.

Nadat het te Antwerpen Woensdag morgen zeer warm was geweest, barstte er des namiddags te half vier ure, een ontzettend onweder los, vergezeld van een zoo verbazenden stortregen, dat sommige wijken der stad weldra overstroomd waren en men die alleen kon passeren na over eene lange rei van stoelen een aantal planken gelegd te hebben, terwijl meest alle kelders vol water liepen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 Julij.

In de zitting van de Wetgevende Kamer van eergisteren, zijn de beraadslagingen begonnen over de begrooting. Eenige hoofdstukken werden met groote meerderheid aangenomen.

— In de zitting van heden is de gerant van het dagblad *le Pouvoir*, de Heer Lamartinière, bijgestaan door zijnen Advocaat voor de vergadering verschenen en is, wegens de misdaad van de regten der vergadering te hebben aangerand, met 275 tegen 119 stemmen, tot 5000 fr. boete verwezen.

— De Heer Lamartine is den 29sten Junij te Smyrna aangekomen, en van daar naar Constantinopel voortgereisd.

PRUISSEN.

BERLIJN, 18 Julij.

Gisteren werd het stoffelijk overschot des beroemden Hoogleeraars Neander, op het Jeruzalemmer kerkhof plegtig ter aarde besteld. De hooge Staatsbeambten, de voornaamste mannen in alle vakken van kunst en wetenschap, en vele andere vereerders des afgestorvenen, hadden zich tot bijwoning daarvan aan het sterfhuis vereenigd. Daar hield de Hofprediker Strausz, sedert 45 jaren Neanders boezemvriend, de lijkrede. De kist werd door 36 studenten, uit de faculteiten, grafwaarts gedragen, terwijl 2 anderen voorop gingen, de een van welke een met rozen omwonden kruis, de ander het Grieksche Nieuwe Testament droeg, waarvan Neander zich steeds bediende. Op het oogenblik toen de lijkstoet voorbij de Hoogeschool trok, hield hij een oogenblik stil, om door een daguerréotypist in plaat gebragt en verder vermenigvuldigd als aandenken aan de studenten vereerd te worden. Bij het graf werden gezangen aangeheven en hield Dr. Krummacher op zijne beurt eene korte redevoering, waarna de Hofprediker Strausz de plegtigheid met gebed besloot.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN brengen, uit naam van den Heer Staatsraad, Gouverneur der Provincie Zuid-Holland, ter kennis van alle belanghebbenden, dat bij resolutie van Z. Exc. den Minister van Finantiën van 18 Julij 1850, bepaald zijn de prijzen, het opgeld daaronder begrepen, waarvoor de Collecteurs, Splitters en Debitanten der Staats-Loterij, de loten en gedeelten daarvan, voor de *tweede* week der trekking van de laatste Klasse der 211de Loterij, zullen mogen uitgeven, te weten:

Bij Verkoop.		*Bij Verhuring.*	
Geheele Loten	*f* 76.00.	Geheele Loten	*f* 30.00.
Halve	- 38.00.	Halve	- 15.00.
Vijfde	- 15.20.	Vijfde	- 6.00.
Tiende	- 7.60.	Tiende	- 3.00.
Twintigste	- 3.30.	Twintigste	- 1.50.

Wordende de belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij art. 3 van Zr. Ms. besluit van 6 Januarij 1831, no. 68 (*Staatsblad* no. 2), uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

DU RIEU.

Leyden, 19 *Julij* 1850. Ter ordonnantie van dezelve,

V. PUTTKAMMER.

BROODZETTING.

Ingaande Maandag den 22sten *Julij* 1850.

Maximum van den prijs, waar *niet boven*, maar *wel beneden* zal mogen worden verkocht, ingevolge Koninklijk besluit van den 25sten Januarij 1826, (*Staatsblad* No. 5) en de dispositie van H. H. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, van den 5den December 1828, (*Provinciaalblad* No. 161.)

Het Roggebrood, van zuivere Rogge gebakken, wegende drie Nederlandsche ponden, op	30	Cents.
Een pond vijf oncen, op	15	»
Het Tarwebrood, beste soort, wegende een Nederl. pond, op	29	»
Vijf oncen, op	14½	»
Het Franschbrood van een Nederl. pond, op	29	»
Vijf oncen, op	14½	»
Het Huisbak, wegende een Nederl. pond, op	26	»
Vijf oncen, op	13	»
Het minste soort of zoogenaamd krop uit de zak, van een Nederl. pond, op	21	»
Vijf oncen, op	10½	»

Alles gebakken overeenkomstig art. 2 van het Reglement op het bakken en verkoopen van brood, gearresteerd den 5den September 1846.

Burgemeester en Wethouders der stad Leyden,

DU RIEU,

Ter ordonnantie van dezelve,

Leyden, 18 *Julij* 1850. V. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: D. B. P. ZUURDEEG,
Heel- en Verloskundige, te *Almelo*,
MET
J. F. NEEB.
LEYDEN, 18 Julij 1850.

Ondertrouwd: H. W. P. L. VAN BEEK,
EN
LEYDEN, 18 Julij 1850. E. MEERBURG.
Algemeene Kennisgeving.

Getrouwd: J. VAN LEEUWEN
EN
C. A. M. VAN GILS.
LEYDEN, 17 Julij 1850.

Getrouwd: C. DAS
EN
C. C. COSTER.
MAASSLUIS, 18 Julij 1850.

Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, A. J. SCHMIER, geb. KARPESTEYN.
LEYDEN, 19 Julij 1850.

Heden overleed aan de gevolgen eener slepende ziekte, mijn geliefde Echtgenoot JOHANNES WILLEM GANS, in den ouderdom van 48 jaren, wat ik met mijne Kinderen in hem verlies, zullen allen beseffen die den overledene gekend hebben.
C. W. VAN DER LEEK,
LEYDEN, 19 Julij 1850. Wed. J. W. GANS.
Op verlangen van den Overledene, zal de Rouwvisiten door mij worden aangenomen.
Algemeene en bijzondere kennisgeving, zoowel binnen als buiten deze Stad.

Ondergeteekende betuigt zijnen hartelijken dank voor de menigvuldige bewijzen van belangstelling hem betoond, bij het afsterven van zijne geliefde Dochter.
LEYDEN, 22 Julij 1850. P. A. VAN REEDE VAN OUDTSHOORN.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geërde Begunstigers en Stadgenooten bekend, dat hij voor enkele dagen met zijne **BROEDERTJESKRAAM** staat aan het einde van het Utrechtsche Veer, bij de Hoogewoerdspoort, en Vrijdag den 19den dezer voor het eerst heeft gebakken. Hij verzoekt een ieders gunst en aanbeveling.
VAN DER PLAS.

UIT DE HAND TE KOOP:
Een aangename TUIN met groote Steenen KOEPEL, KEUKEN, KELDER en verdere Gemakken; geschikt voor Zomer- en Winterverblijf, gelegen buiten de Wittepoort, op de Trekvaart der Stad *Leyden*.
Te Bevragen bij W. OOSTVEEN, Rapenburg, Wijk I. No. 294.

STEDELIJK GYMNASIUM.

Namens de Commissie, door den Stedelijken Raad benoemd en gequalificeerd tot het afnemen van de ***Examens van Toelating***, vermeld in art. 3 en 4 van het Reglement, heeft de Ondergeteekende de eer ter kennis der belanghebbenden te brengen, dat deze Examens eenen aanvang zullen nemen op Woensdag den 4^den^ September, des voormiddags ten 9 ure.

Intusschen verzoekt hij de aangifte daartoe te mogen bekomen vóór het einde der maand Augustus, en is gaarne bereid, des gevraagd zijnde, de noodige inlichtingen te geven omtrent de vereischten.

Tevens herinnert hij bij deze aan de Bepaling van HH. Curatoren dd. 7 Julij 1848, bekend gemaakt in Bijlage *E.* van het Programma van dat jaar: » Tot de Examina van Toelating zal aan de *Onderwijzers* ter dezer Stede toegang verleend worden op hun verzoek, mits zij dit vooraf aan den Rector kenbaar maken."

W. H. D. SURINGAR,
Gymnasii Rector.

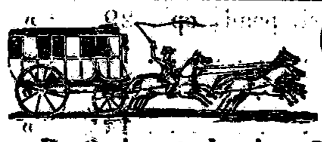

OPRIGTING EENER DILIGENCE-DIENST TUSSCHEN LEYDEN EN 'SHAGE.

De Ondergeteekende, Ondernemer eener Diligence-Dienst tusschen *Leyden* en *'s Hage*, berigt mits deze, dat, te beginnen met den 22sten dezer, geregeld iederen dag zijne Diligence zal rijden van *Leyden* naar *'s Hage* en van *'s Hage* naar *Leyden*, en wel: gedurende de Zomerdienst van den Hollandschen Spoorweg:

Van *Leyden* 's morgens te $6\frac{1}{2}$ ure.
» *'s Hage* 's avonds te $10\frac{1}{4}$ »

ten einde alzoo de Spoorweg-Treinen, die 's morgens om 8 ure van *'s Hage* naar *Rotterdam* vertrekt, en die welke 's avonds te $10\frac{1}{4}$ ure te *'s Hage* van *Rotterdam* aankomt, met *Leyden* in verbinding te brengen.

De Ondergeteekende vleit zich hierdoor in eene wezenlijke behoefte te voorzien, en vertrouwt mitsdien op de medewerking en ondersteuning van alle Reizigers, die bij een vroegtijdig vertrek naar *'s Hage*, *Delft*, *Rotterdam*, *Maassluis*, *Vlaardingen*, *Brielle* en naar onderscheidene van *Rotterdam* afvarende Stoombooten, enz., belang hebben, gelijk ook het retour van *'s Hage* 's avonds, evenzeer gerijfelijk is.

De Ondernemer voornoemd,
LEYDEN, 20 Julij 1850. M. J. LECLERQ.

De Diligence zal afrijden te *Leyden*, bij J. FRANCKEN. Noordeinde.
te *'s Hage*, bij J. VAN DER PIJL, op de Plaats.

Op Vrijdag den 26sten Julij e. k. des morgens ten 10 ure, zal men op de Oude Vest, bij de Aardappelenmarkt, alhier, Publiek Verkoopen: de Afbraak van een groot **GESLOOPT SCHIP**, bestaande in zeer goede IJken Planken, Dito Balken en Ribben, meerendeels geschikt tot Werkhout. Voorts nog eenige Kozijnen, Ramen, Deuren en Brandhout.

Alles daags voor de Verkooping te zien.

PUBLIEKE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 3^den^ Augustus 1850 bij Opbod, en op Zaturdag den 10^den^ Augustus daaraanvolgende bij Afslag, beide des avonds ten 7 ure, van:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, staande en gelegen aan de Noordzijde van de Breedestraat, omtrent het Gangetje, Wijk IV. N°. 255, waarin vijf Beneden- of Bovenkamers, allen Behangen en drie met Stookplaatsen, Droogzolder, Keuken, Binnenplaats, ruime Kelder en verdere Commoditeiten.

Zijnde Verhuurd tot 1 September voor *f* 15.— in de maand, en kunnende worden bezigtigd des Dingsdags en Donderdags van 3 tot 5 ure, mits vooraf belet vragende.

Zijnde inmiddels informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris A. WYNSTROOM.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 3^den^ Augustus 1850, bij Opveiling, en op Zaturdag den 10^den^ Augustus 1850, bij Afslag, beide dagen des avonds ten 7 ure, van:

Een goed onderhouden HUIS, WERKHUIS EN ERVE, waarin verscheidene jaren en nog op heden met goed succès wordt uitgeoefend de *Negotie van Zalm, Haring, Oesters, Liqueuren enz.*; en is hetzelve ook zeer geschikt en allergunstigst gelegen tot het drijven van andere Neringen; bevattende verscheidene Boven- en Benedenkamers, ruim Voorhuis en Winkel, Keuken, Kelder, Zolder, Tuin, Schuur en verdere Gemakken, staande en gelegen aan het drukste gedeelte van den Nieuwen Rhijn, binnen de Stad *Leyden*, tusschen de Kaarnmelksteeg en de Hooigracht, Wijk VII. N°. 58, Kadastraal bekend Sectie I, N°. 1462, ter grootte van 2 roeden en 1 el.

Te aanvaarden den 1sten September 1850, en aangeslagen in de Grondbelasting over dit jaar met *f* 40.35.

Kunnende hetzelve worden bezigtigd Dingsdag en Donderdag voor de Veiling en Afslag, des morgens van *tien* tot *twee* ure; terwijl nadere informatiën te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris D. N. ROSKES, te *Leyden*, alwaar na de Opveiling van den 5^den^ tot en met den 9^den^ Augustus 1850, verhoogingen kunnen worden gedaan, tegen genot van *een vijfde* van iedere verhooging.

DE ROB van Dr. BOYVEAU LAFFECTEUR, welke alleen geautoriseerd is, geneest grondig en in weinigen tijd, den Dauwworm (dartres), de Kliergezwellen, de Pijnen, den Bloedvloed, Rheumatismus, Syphilitische Jicht, onlangs opgekomen Afvloed, of welke tegen Kopaivo en de inspuitingen hardnekkig blijven; zoo ook de nieuwe en veronderde Syphilitische Ziekten, welke aan het Kwik, de Salseparille en het Jodure van Potassium wederstaan.

Prospectus gratis. Prijs 8 franken en een half. Te bekomen bij alle voorname Apothecars.

Eene volkomene genezing van de waterzucht door de Pillen van Holloway.

Mejufvrouw LAMBERT, in de Swanstreet te Newcastle woonachtig, had steeds de beste gezondheid genoten tot in haren meer dan veertig jarigen leeftijd. Om dien tijd begon zij aan waterzucht en zwaren hoest te lijden. Zij riep de geneeskundige hulp in van eenige der meest vermaarde deskundigen, doch derzelver pogingen waren niet toereikende, om de ziekte zelfs maar te doen verminderen. Het water nam zoo sterk toe in het ligchaam en in de beenen der lijderes, dat men algemeen vreesde, dat zij niet lang meer zoude leven. In dezen toestand beproefde zij de *Pillen* van HOLLOWAY, welke dadelijk zoo sterk op de ziekte werkten, dat derzelver voortgang onmiddelijk werdt gestuit, en in den tijd van twee maanden was de zieke volmaakt hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 20 *Julij*, van *f* 27 tot *f* 31.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 20 *Julij*.

Tarwe *f* 7.40 tot *f* 7.80. Rogge *f* 4.80 tot *f* 5.20. Gerst *f* 3.50 tot *f* 3.70. Haver *f* 2.50 tot *f* 3.00. Paardeboonen *f* 4.00 tot *f* 4.20. Duiveboonen *f* 4.20 tot *f* 4.60.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 19 JULIJ.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$57\frac{5}{8}$	$57\frac{11}{16}$	$57\frac{5}{8}$
Dito Certificaten	» 3	»	$68\frac{5}{8}$	$68\frac{5}{16}$	$68\frac{5}{16}$
Dito dito	» 4	»	$88\frac{1}{16}$	$88\frac{3}{16}$	$88\frac{1}{8}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
O. I. Leening	» 4	»	87	$87\frac{1}{16}$	—
Dito Holl. Spoorweg	»		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	$91\frac{3}{4}$	—	—
Haarlemmermeer	» 5	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	106	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	—	—	—
Dito 1840	» 4	»	$89\frac{1}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	$88\frac{3}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	—	—	—
POLEN, Obligatiën	» 4	»	$77\frac{3}{8}$	$77\frac{1}{2}$	$77\frac{3}{8}$
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	» 500	»	—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5	pCt.	$12\frac{5}{16}$	$12\frac{3}{8}$	$12\frac{3}{8}$
Dito dito Onbep. Stukken	» 5	»	—	—	—
Dito Obligatiën	» 3	»	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$32\frac{5}{8}$	$32\frac{3}{4}$	$32\frac{3}{4}$
Coupons Ardoins			$8\frac{1}{8}$	$8\frac{1}{4}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	$87\frac{1}{2}$	—	—
Dito	» 4	»	—	—	—
Dito Metall.	» 5	»	$80\frac{1}{8}$	$80\frac{1}{4}$	—
Dito Nieuwe	» 5	»	$84\frac{1}{4}$	$84\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{2}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	43	$43\frac{5}{16}$	$43\frac{5}{16}$
BELGIE, Banc.	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$48\frac{1}{2}$	$48\frac{9}{16}$	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	»	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$35\frac{5}{8}$	$35\frac{11}{16}$	$35\frac{5}{8}$
Dito dito	» 4	»	$36\frac{1}{16}$	$36\frac{1}{8}$	$36\frac{1}{16}$
VENEZUELA,	» $2\frac{1}{4}$	»	$32\frac{7}{8}$	—	—
MEXICO,	» 5	»	$29\frac{3}{4}$	$29\frac{7}{8}$	$29\frac{7}{8}$
AMERIKA, Bankactiën			$3\frac{1}{2}$	—	—

Grieken $5\frac{5}{16}$, $5\frac{11}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.